

Zvon ena in Gospodarstvo Rast v stečaju, najbolj oškodovani mali delničarji

TV SLOVENIJA 1, 14.02.2012, ODMEVI, 22:03

ROSVITA PESEK (voditeljica): Ko slišimo za slabo stanje naših bank, se spomnimo na številna propadla podjetja, v katerih so banke izgubljale svoja sredstva. Enega izmed teh propadlih projektov se je lotila tudi mariborska nadškofija. Afere o njeni prezadolženosti so prišle na dan pred letom dni. Prvi pa je o 800 milijonih dolgov pisal neki italijanski tednik. A takrat je mariborska nadškofija zadevo želela pomesti pod preprogo. Šele mesec pozneje, po odstopu mariborskega nadškofa Franca Krambergerja, so se začele kazati razsežnosti vseh napačnih potez.

ANA BUČAR (novinarka): Dejstvo je, da je mariborska nadškofija preko Gospodarstva Rast obvladovala oba finančna holdinga, Zvon ena in Zvon dva. Preko njiju pa je solastnica številnih slovenskih in tujih podjetij. Tako je postalo jasno, da nadškofija posredno obvladuje podjetja kot so Helios Domžale, Steklarna Rogaška, Cinkarna Celje, tudi Petrol in NLB. Pri Zvonu dva pa založbo Mladinska knjiga, Cetus, Geo, Iskra Avtoelektriko in tudi Krko. In prav ti, morda preveliki finančni apetiti, so jih pripeljali v rdeče številke, tako da so drug za drugim končali v prisilni poravnavi. Skupni dolgovi so tako narasli v vrtoglavo slabo milijardo evrov. Samo Zvon ena ima več kot 621 milijonov terjatev do kar 48 upnikov, največ dolguje bankam. Zvon dva ima prijavljenih za 172 milijonov evrov in Rast za 132 milijonov evrov terjatev. Skupni imenovalec vseh treh pa je Nova ljubljanska banka, ki je prijavila za dobrih 306 milijonov evrov terjatev in v vseh postopkih zahtevala stečaje. Banke pa so že pričele zasegati delnice posameznih podjetij. In če povzamemo: v stečaju sta že pristala Zvon dva in nadškofijsko Gospodarstvo Rast. Najverjetneje pa enaka usoda čaka tudi Zvon ena, kar bo v naslednjih dneh potrdilo sodišče. Najbrž bodo izgubili tudi glavnega aduta, telekomunikacijsko podjetje T2, saj so jih njihovi večinski upniki izrinili iz lastništva. Tudi o tem bo imelo zadnjo besedo sodišče. Sama nadškofija Maribor, ki je posredno botrovala tem finančnim poslom, pa jo bo še dobro odnesla, saj bo morala poravnati kvečjemu 25 milijonov evrov, zasegli pa ji bodo le tri nepremičnine.

PESEK: Dober večer gospod Stanković. Vaš interes so mali delničarji, ampak tisto, kar sva videla zdaj v tem prispevku, se je slišalo kar močno. Veliko podjetij je bilo naštetih. Kaj bo os vsega tega vpliva, ki ga je mariborska nadškofija morebiti še dve leti nazaj imela, ostalo?

RAJKO STANKOVIČ (predsednik društva Mali delničarji Slovenije): Bojim se, da za male delničarje prav nič. Zato smo mali delničarji vseskozi upalo, da so besede po menjavi cerkvene oblasti, se pravi, ko je gospod Turnšek in gospod Cvikel, ko sta prevzela eden finančni, drugi pa nadškofijo in sta nas želela marca pomiriti, da bodo preko ..(nerazumljivo, manjka beseda)... poiskali finančnega investitorja, ki bo pognal mlinsko kolo, figurativno. Se pravi, da bo pripeljal svež kapital. In nas prosili, da naj ne zlivamo gnojnice po njih, torej naj ne iščemo odgovornih v danem trenutku, čeprav se je že takrat vedelo, kdo to so, smo mi sprejeli sklep po posvetu z delničarji, da poskušamo pristopiti konstruktivno k reševanju, saj vsaka prisilna poravnava je boljša kot stečaj, v katerem ostanemo brez vsega lastništva. Na žalost se je to izkazalo, da kaže, da so imeli fige v žepu, ali pa odgovorni v Vatikanu so poslali le gasilce požarov, da umirijo svojo strokovno javnost. Moram vedeti, da teh 68.000 malih delničarjev, v obeh Zvonovih je preko 55.000 tistih, ki so verjeli Cerkvi kot instituciji in ti bodo ostali brez vsega premoženja.

PESEK: Kaj to pomeni zdaj, brez vsega premoženja? Vendarle obstaja zmeraj neka stečajna masa, ali so delničarji, mali delničarji čisto...?

STANKOVIČ: Mali delničarji so v delniški družbi deležniki dokler neko premoženje obstaja. Glede na to, da se je mariborska nadškofija in posledično njena dva finančna holdinga Zvon ena, Zvon dva in tudi Gospodarstvo rast, prekomerno zadolžila, ob vehementnosti in dobrohotnosti naše največje banke, kjer bi omenil zanimivo vlogo gospoda Alojza Jamnika, ki je bil član uprave NLB-ja, ki je tako z lahko roko

delil te kredite, njegov brat je pa eden izmed močnejših finančnikov v ljubljanski nadškofiji. Sedaj o tem ne želijo nič slišati, da bi kdo vrnil te dolgove.

PESEK: Ampak vi ste omenjali brata Jamnik. Zanimivo pa je, da je nadškof Turnšek prav s prstom pokazal na Ljubljansko banko in je rekel, Nova ljubljanska banka ne želi pomagati reševati težav mariborske nadškofije.

STANKOVIČ: Oprostite, to je sprenevedanje prve vrste, ker težko pomaga, če je že takrat, takratni krediti, tudi ko je gospod Turnšek prevzel položaj, so presegali vse njihove najbolj, bom rekel dobrohotne ocene, ali lahko komu sploh dajo kredit. Že takrat je bila, takrat, ko je prišlo to pismo ven iz Rima, v italijanskem časniku, se je vedelo, da je to kolo, ki bo šlo v brezno, brez novega finančnega vložka ne bo moglo se pognati. Vseskozi je gospod pater Cvikl, ki je prevzel od, po moje glavnega krivca, gospoda Kraševca, ki se je umaknil v versko osamo, kot temu rečejo, se pravi ni nič kriv, ker se ne spomni več dobro, zakaj je on upravljal največje premoženje, so vseskozi poudarjali, da denar bo prišel. Tega denarja ni bilo in če denarja ni, še mesec dni nazaj, pred novim letom, so obljubili, da denar bo. In ko so jih v NLB pozvali, tudi na naš pritisk, tudi mi smo vršili kot delničarji pritisk na NLB, pa vzemite, če je kaj vzeti, so rekli, niso nič pokazali. In na žalost jim moram danes verjeti.

PESEK: Samo še v enem stavku, Zvon dve in Gospodarstvo Rast sta zaključeni zgodbi, stečaj, tukaj ni več nobene debate. Kaj pa Zvon ena?

STANKOVIČ: Zvon ena sicer obstaja, bom rekel pozitivno mnenje cenilca. Njegova verodostojnost se je izkazala malo vprašljivo po določenih razkritjih v časniku Delo. Mi še vedno bi želeli, da nebi bilo stečaja, ampak se bojim, da ta stečaj bo. In ko bo ta stečaj nastopil, bomo v društvu **Mali delničarji** Slovenije, tudi zahtevali odškodninsko odgovornost tako od vsega poslovodstva, kot od vseh bivših nadzornikov. Upam, da bo tudi cerkev poiskala krivce pri sebi.

PESEK: To bomo izvedeli v naslednjem pogovoru. Vam hvala. S to temo nadaljujemo.